

за наведеним вище фізичним аналогом можливі наслідки для кожної з економічних систем у спільному «гравітаційному полі». З рівняння $m_1 \cdot a_1 = m_2 \cdot a_2$ слідує, що там, де менша маса m (відповідний її економічний аналог *ВВП / кількість працюючих*), там більша швидкість прискорення a_1 , отже, і більша швидкість руху менш потужної економічної системи до свого конкурента, і більша імовірність бути поглинутою (втратити економічний і політичний суверенітет) конкурентом з більшою «масою» (*ВВП / кількість працюючих*).

За законом $F \propto \frac{m_1 m_2}{r^2}$ цей процес буде відбуватись тим швидше і повніше, чим тіснішими (менша «відстань» — r) будуть економічні стосунки між ними (схожість їх законодавчої бази в торгівлі, прозорості кордонів обміну трудовими і матеріальними ресурсами, подвійного громадянства, єдиної мови спілкування та ін). За такої моделі держави мають постійно відслідковувати її параметри $m_1 \cdot a_1$ і $m_2 \cdot a_2$ для вибору пріоритетного економічного партнера.

О. В. Коляда, здобувач кафедри політичної економії обліково-економічного факультету

НОВІ СТАНДАРТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ДЛЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Сьогодні Європа об'єдналась у проведенні реформи у сфері освіти у рамках Болонського процесу. Реформаторські дії європейських країн у галузі вищої освіти спрямовані на створення загальноєвропейського освітнього простору. Вони ґрунтуються на багаторічному сумісному пошуку спільних фундаментальних принципів функціонування вищої освіти. Інтеграційні процеси, які відбуваються в освіті європейських країн, і насамперед країн-учасниць Болонської декларації, базуються на спільних вимогах цієї декларації, критеріях та стандартах національних систем вищої освіти. Вони спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національних систем освіти та науки, забезпечення мобільності студентів, викладачів та науковців.

Входження національної вищої школи в європейський освітній та науковий простір є складним та багатоаспектним завданням, яке вимагає вирішення багатьох питань як на державному рівні так і в кожному окремому вищому навчальному закладі.

Перш за все необхідно звернути увагу на перелік економічних спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах, на основі вивчення тенденцій розвитку потреб національного та світового ринків праці. Необхідно переглянути програму підготовки бакалаврів та магістрів напряму «Економіка і підприємництво» з метою укрупнення дисциплін, оскільки на даному етапі, нажаль, ми можемо спостерігати роздрібнення однієї повноцінної навчальної дисципліни на декілька, які по суті можуть бути лише її розділами. Це має негативний вплив для студентів, оскільки завелика кількість дисциплін приводить до перенавантаження; нерідкість в даній ситуації, що один і той же категоріальний апарат розглядається у декількох дисциплінах при тому у різних інтерпретаціях. Необхідно зробити акцент на тих дисциплінах без яких неможливо здійснювати практичну діяльність, оскільки на даний час спостерігається слабе поєднання матеріалу, що викладається, з реальним життям. Проаналізувавши навчальні програми та стратегію навчання у західних вузах, можна зробити висновок про націленість усіх ланок системи на кінцевий результат навчання — працевлаштування випускників за фахом в умовах жорсткої конкуренції.

Лише за умови освіченого суспільства можливо вирішити пріоритетні завдання розвитку малого та середнього бізнесу, який є базисом для створення середнього класу. Саме через систему освіти можливе забезпечення відтворення і розвитку інноваційного потенціалу економіки, формування кадрової інфраструктури, яка відповідає б сучасним технологіям.

О. І. Колядич, ст. викл. кафедри історії економічних учень і економічної історії

РИСИ НТР В ІНТЕГРОВАНІЙ МОДЕЛІ ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНИХ УЧЕНЬ І ЕКОНОМІЧНОЇ ІСТОРІЇ

Початок ХХІ століття підтверджує ідею Ф. Фукуями — «кінця історії», тобто завершальної ходи тоталітарних та посттоталітарних суспільств до формування та утвердження ліберально-демократичних інститутів. У господарському, освітньому плані Україна, здійснивши свій європейський вибір, підтвердивши його волею народу, має усі шанси для доповнення декларування власних устремлінь реальними діями євроінтеграційного процесу.

Для існування ліберальних політичних і економічних установлень необхідним є громадянське суспільство — надскладне пере-